

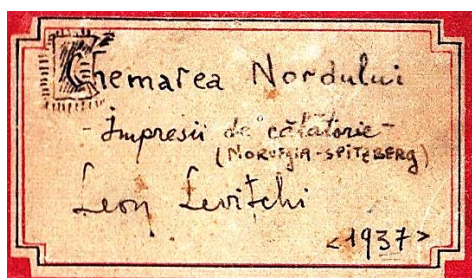
Leon Levițchi – Archive

4.

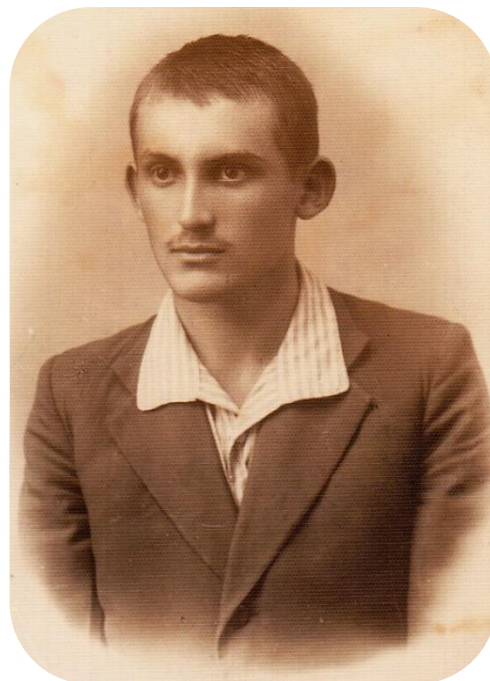
Chemarea Nordului

Impresii de călătorie (Norvegia-Spitzberg)

1937



Ediție
facsimil
Volumul
2



Editat de

C. George Sandulescu

și

Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

vineri 23 februarie 2018

Comunicat de Presă

Ediție online

Contemporary Literature Press,

sub auspiciile următoarelor foruri: **Universitatea din București, The British Council, Institutul Cultural Român și Uniunea Scriitorilor din România**

Anunță publicarea volumului

Leon Levițchi – Archive (LLA)

LLA 4

Chemarea Nordului

Impresii de călătorie (Norvegia-Spitzberg)

1937

Ediție facsimil în 2 volume

Editat de C. George Sandulescu și Lidia Vianu

Anul acesta se împlinesc 100 de ani bătuți pe muchie de la nașterea Profesorului de limbă și literatură engleză Leon D. Levițchi. ESTE CENTENARUL LEVIȚCHI.

*

Ce este Anglistica? Este pur și simplu absolut tot ce se leagă nu numai de limba, ci și de literatura engleză, în timp și spațiu (în timp, de la Beowulf la Harold Pinter, iar, în spațiu, de la gramatica substantivului până la lexicografie).

Ca să fii anglist adevărat, trebuie să cunoști bine nu numai literatura, ci și limba – structura limbii. Să ne gândim acum la cei care l-au precedat pe Leon D. Levițchi la conducerea științifică reală a Catedrei. Nu au fost decât trei: Dragoș Protopopescu, Ana Cartianu și Klinka – după spusele studenților, născut la Calcutta. Cum se face că niciunul dintre ei nu avea cunoștințe de structura limbii? În plus, erau toți trei specializați în porțiuni ale anglisticii: Dragoș Protopopescu – în franțuzisme, Ana Cartianu – în

literatura secolului al XIXlea, iar Klinka era un foarte bun traducător, dar numai din română în engleză. Important este de subliniat aici că Profesorul Levițchi acoperea în detaliu întreaga arie a anglisticii în sensul german al cuvântului. Aceasta este rațiunea pentru care el singur a fost deschizător de drumuri. Iată de ce el rămâne singurul și cel mai important dintre toți.

*

Nu ușor, ba chiar cu greu, reușim în sfârșit să publicăm o serie de documente private ale remarcabilului anglist mort tânăr pentru un intelectual, la numai 70 de ani (1918-1991), chiar când pusese tocul jos – terminând ultimul dicționar pe care ajunsese să-l mai scrie.

Nu avem nevoie să facem o prezentare a Profesorului Leon Levițchi, fiu într-o serie neîntreruptă de 17 preoți. Poate am avea material de publicat de zece ori mai mult decât reușim.

Să ne ajute Dumnezeu să publicăm cât mai mult, cu scopul de a întregi complexa sa personalitate. Mulțumim din inimă familiei Levițchi pentru ajutorul dat, și urăm spor cititorilor acestor stranii documente.

C. George Sandulescu

Leon Levițchi – Archive (LLA)

LLA 1	Leon D. Levițchi (1918-1991)	4 decembrie 2013	http://editura.mttlc.ro//lla-1-leon-levitchi.html
LLA 2	Ironia lui Byron. <i>Teza mea de licență.</i> 1941.	2 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-2-ironia-byron-teza-licenta.html
LLA 3	O întâmplare cu țigani 1955	16 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-3-o-intamplare-cu-tigani.html
LLA 4	Chemarea Nordului 1937	23 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-4-chemarea-nordului.html

Leon Levițchi – Archive

4.

Chemarea Nordului

Impresii de călătorie (Norvegia-Spitzberg)

1937



Ediție
facsimil
Volumul
2



Editat de
C. George Sandulescu
și
Lidia Vianu



<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018



CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

The online Publishing House of the University of Bucharest

Lidia Vianu
Director

C. George Săndulescu
Executive Advisor

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură






ISBN 978-606-760-139-8

© L. Levițchi

Copertă, redactare și tehnoredactare
Lidia Vianu

Postare: Cristian Vîjea

Imaginile de pe copertă: Leon Levițchi. Titlul, olograf.



Contemporary Literature Press

Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest



A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Thirty Volumes

Totalling 31,802 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu



<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>, <http://sandulescu.perso.monaco.mc/>



Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu




Leon Levițchi – Archive

4.

Chemarea Nordului

Impresii de călătorie (Norvegia-Spitzberg)

1937

Ediție facsimil

Volumul 2

Editat de

C. George Sandulescu

și

Lidia Vianu

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

1

Descriere Manuscris

Leon D. Levițchi

Chemarea Nordului

Impresii de călătorie

(Norvegia – Spitzberg)

1937.

Caiet dictando cartonat.

Coperți cenușii în ape.

Scris cu cerneală neagră și albastră.

Pagni scrise pe ambele fețe.

2/3 nescris



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

2

11 August 1937.

Hammerfest.

Tromsø, orașul pe care amintirea îl desfată
cu umbrele marilor exploratori polari, orașul celor
mai frumoase blondine ce există, a dispărut
în zare. Noaptea, cu fațeria ei bogată și i-
nefrizabilă de totdeauna, ne-a despartit de
mult timp o perdea groasă de ceață, prin
care pot străbate cu greutate câteva lăcări
ale soarelui de miez de noapte.

În spre dimineată, doar, odată cu primele
vestiri ale adevăratei zile polare, ceața
se risipește, iar uscatul se dantelază
în toate părțile, cu insistență. Fusule,
capuri, promontorii, o adevărată enciclopedie
geografică vine să se realizeze înaintea

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

3

- Da... viața e aproape posibilă în Hammerfest.

Scoborâm platoul de cealaltă parte, unde dăm de un ierz și câteva ferme. Apoi ne continuăm drumul în direcția peninsulei Ingloaes, unde am auzit noi că e Meridiansåule, Coloana Meridiană, de când cu măsurarea arcului de meridian de la Ismail la Hammerfest.

Ceace ne-a surprins, în traseul nostru, sunt pescăriile, uriașe instalații pentru uscarea batogilor, a scumbiilor sau a harengilor. Pe o distanță de nu mai puțin de $\frac{1}{2}$ de Klm., se află leaturi dispuse triunghiular, iar pești se leagă, unul lângă altul, în tot lungul. Cred că sunt mai bine de zece 30.000 - 40.000 de exemplare într-o singură instalație.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Când să ajungem lângă Coloana Meridiană, vremea se păcește brusc, până la vre-o -2° , iar o bucnită de ploaie începe să-și reverse stropii înghețați asupra-ne.

Nimic însă nu ne poate împiedica să înaintăm până la Coloană.

...O inscripție în latinește, cu litere de aur. Se poate să nu mi-o notez în carnet? Deși mâna nu vrea să mă servească de loc, penesec totuși, în cele din urmă, să mășgălesc, scribulit în ploaie, inscripția:

Terminus septentrionalis

arcus meridiani $35^{\circ}+20'$

quem

inde ab Oceano Arctico

ad flumen Danubium usque

per

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

5

NORVEGIAM, SUECIAM ET ROSSIAM

jussu et auspiciis
regis augustissimi

OSCARI I

et imperatorum Augustorum

ALEXANDRI I

atque

NICOLAI I

annis MDCCCXVI ad MDCCCLII

continuo labore

emensi sunt trium

genticum geometrac

LATITUDO: $+70^{\circ}+40'+11''+3$

---- Si-apoi cum să nu-ți fie cindă? Îndată ce
ne întorcem în oraș, ploaia încetează ca
prin farmec, soarele revine din nou pe cer,
iar timpul se încălzește imediat.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

6

După o scurtă vizitare a câtorva frăvălii polare, frăvălii matematicele identice cu cele din Tromsø, Molde sau Bergen, re'ntoarcem pe vapor.

La orele 15, ancora se ridică din adânc de ape. Plecăm în spre regiuni mai puțin batătorite de ficior omenească.

- Încotro? se va'ntreba cititorul acestor rânduri.

- Spre Capul Nord, îi vom răspunde.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

7

11 August 1937.

Capul Nord.

Călătoria dintre Hammerfest și c. nord al
Europei - 6 ore, în total -, e un adevărat
frilej de emoții. Lozincă „spre nord, mică spre
nord” se concretizează sub ochii noștri. Atâtea
simțiri noi, atâtea stări sufletesti stranie,
stări ce nici n'ai putut bănuși de-odată că
sar putea ascunde în suflet.

Capul nord, spre care ne îndreptăm acum, e
doar cel mai septentrional punct al Europei:
e linia de pământ cea mai îndrăgățată, ce
se înclină în spre pol, din sâmul continen-
tului.

Încolo e oceanul. Oceanul Arctic, sau în
termeni mai puțin științifici, oceanul Înghețat,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



de nord.

Pe bord se cântă, se dansează. Se pare că modernismul și-a pus toate forțele la contribuție ca să sfideze natura aceasta arctică ce reprezintă gingășie și primitivism. E un contrast dureros, ciudat, dar mai ales revoltător, când fauștona „Monte Rosei” se strecoară în sunetele imposibile ale unui fox-trott executat de „jazz-ul bordului”, pe lângă stăncile fustii ale Finmarkului.

Decorul însuși protestează. O barcă sau o goeletă cu pânze e tot ce poate aduște nordul, aici, în cadrul lui, nicidecum însă un „Motorschiff” ca vasul nostru.

- Miss Margot, îți place nordul?
- O, grozav de mult! --
- Totuși, cum ți-ar plăcea mai bine să-l vizitezi: cu un vapor de lux sau cu o corăbioară





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

9

norvegiană, cu pâine?

- Mi-ar plăcea să merg și cu un vas mai mic, -- dar tot e mai bine cu confortul unei transatlantice.

Femeia tot femeie. M'am kovarăzi la ideea mea. Numai d. Bradley - "der Schweizer", cum îi zicem noi - mi se asociază. Poate de aceea că e un antifeminist convins ---.

Între timp, vasul înaintează mereu, paralel cu uscatul.

Regimea aceasta septentrională a Europei e complet lipsită de vegetație. Stânca goală, plămădită din granitul erei primare, se schitează frăpăstos pe coastă. Oceanul îi spală poalele, infuzându-se în răstimpuri și aruncând talapuri neașteptate pe uscat.

Câtiva goelanzi rătăciti pe aiurea, și câte-un pescăruș alb ca neaua, caută să

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

10

dea o slabă nuanță de viață întinsurilor.
Dar iată că meleagurile se populează
treptat cu sburătoare. Stoluri întregi de rătăcite
sălbătice, de goelauri, de pescăruși se avântă în
aer, umplând cuprinsurile de țipete și strigate.
Cărbăturia e înăsa deplină, ceva mai departe,
în preajma muii munte răsărit din valurile
singurătății ale Atlanticului: Vogelberg, muntele
păsărilor. Sute și mii de sburătoare și-au dat
întâlnire pe această coastă pustie. Nu le strî-
gherește nimeni, așa încât colonia poate
trăi într-o prosperitate absolută.
Solfegeile ce ne sunt date să le auzim, se
cântă în toate gamele existente. Iar când
Monte Rosa trece paralel cu Vogelberg-ul,
concertul se accentuează simțitor, capătă
intensitate, în timp ce zărea se ncheagă într-o
perdea albă de pene și puf.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Programul ne-a anunțat sosirea la Capul Nord la orele 8:

"Etwa um 17.30 Uhr wird der Vogelberg passiert und gegen 20 Uhr geht MS „Monte Rosa“ in der Hornviken-Zucht beim Nordkap vor Anker."

Mai avem deci vre-o două ore și ceva.

Coasta înșă, deși săracăcioasă, departe de a ne plictisi, ne reține mereu privirile asupra-i având un ce nelămurit în prezența ei.

După ce trecem de Gjessraer, un frig neașteptat ne invită în cabine. Imposibil să mai stăm afară pe o temperatură ca asta, sub vântul țâșos și rece care amenință să se preschimbe în furtună. Motiv de decepție pentru călători:

"Das Ausbooten am Nordkap ist nur bei ruhiger See gefahrlos".....

De aici pînă și controverse





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

12

- Debarcăm?

- În nici un caz.

- Ba da, sunt sigur. În baia Hornviken e liniște. Adevărat e că o să debarcăm, întrucât marea e, relativ, liniștită, deși vântul ar vrea să-i imprimă o altă coloratură.

- Capul Nord! exclamă un neamț, în febra unei bucurii subite.

Toată lumea e ca electricizată.

Da, e capul Nord promontoriul din răsăritul nostru.

Și în vreme ce vaporul cotește definitiv spre răsărit - și prin aceasta începe să spintece primele valuri ale oceanului Polar, Capul Nord se ridică majestuos din valuri.

El se clătină în momente legănate de valurile pătăcitoare, apoi, peste câteva clipe, printr-o mișcare plină de demnitate

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



își arată structura sa uriașă și fără de pereche, în bătaia razelor soarelui de miez de noapte.

După debarcarea pe uscat cu luntrile noastre motorizate, am început imediat ascensiunea. Panta repede și abruptă care vestește o altitudine de 307 metri a promontoriului, constituie pentru mulți (și nu vorbesc numai de bătrâni) un adevărat calvar.

Cărăruia prelungă pe alături structură carboniferă, făcându-ne mersul cât se poate de anevoios: 1 oră și 10 minute.

Când suntem aproape de vârf, un vânt rece și neașteptat se stăruie din spre NW. Abia mai putem înainta. În fine!, am ajuns! Ba nu... mai e o colină, încă!





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

14

una, și încă una..... Și vântul ne bicinește
fetele cu răsunarea lui polară. Strânzi în
paltoane, încovoiați sub rafala care sa abătut
peste noi, măntăi prin zăpezile stâncilor de
granit, mânați de acel imbold pe care ți-l
dă curiozitatea de a ști ce e mai departe.

-Șa ne'ntorcem ---, se aude de undeva,
între un geamăt de vântoaică și o răbufnire
de ploaie toamnească.

Eu n'o să mă întorc. Merg înainte, tot mai
afund, pe stârca această uitată de lume.
Bocăș are un scop finit, o destinație —
Mă atrage ceva nedeshisit: o chemare de pribegie.
Întind iarăși pe coastă, de cealaltă parte a lui
Măgero, lănga un „canon” săpat între
două stânci, la o înălțime de câteva
sute metri. Dedesubt e oceanul. Oceanul în-
ghetat. Nu mă pot desprinde de loc cu ideile

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

15

aceasta. Sedesult, oceanul mugeste sub furtună,
își spulberă talazurile de stâncă. Acum a
căpatat o manta de albeață ciudată, oceanul
acesta Arctic: vântul l-a preschimbat.

Și soarele de miez de noapte, soare cu
dinti, ascuns după nori negri, neînțelepe pe
toti cu privirea. El vede Monte Rosa
ancorată în golful Hornviken, și îi pare ciudată
temeritatea omului. Se mai uită odată cu
măsele peste cuprinsurile firii, apoi se
eschivează ca un bănu de foc, după o perdeă
întunecată.

Sunt orele 12, și numai acum avem o
slabă perspectivă de noapte. E un amurg
mai mult, o luptă a întunericului cu
lumina.

Cine va birui soare?

Lumina. Când coborâm treptele granitice

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

16

ale c. Nord spre vapor, țările se umplu din nou
de lumini cindate.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

17

11-12 August 1937.

Chemarea Nordului.

Acum e liniște în natură. Liniște multă, mai multă decât ar trebui. Vântul și-a încetat gemetele; valurile au amuțit, domolite de o mână nevăzută. Somn toți, oameni și fițe.

Nimic Montele Rosa e agitată; își scoate cu un șopot lugubru de fițe vechi, ancora din apă, ca să poarte mai departe, pe drumul și fantomatic al nordului....

Capul Nord rămâne în urmă. Agățat de o scară lungă pupă, privește înapoi. Văd ca prin ceață masivul stâncos și abrupt, și odată cu el, Europa. Acum nu mă mai leagă nimic de dânsa, numai călărea de spumă albă, dînga ce-o ținește răpoul. Dînga aceasta prelungește totul. Chiar

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

18

viața, tot ea o reprezintă. Acolo, în spre zare
cenușie a Nordului --- acolo e moarte, tristețe,
demonade, singurătate.

-- Infinitul Nordului --- spre el mergem.

Privirea rătăcește în neptire, la dreapta, la stânga,
în toate părțile. Nici un punct de rezim. Numai
la Sud, câteva profiluri: tot ce-a mai rămas din
bătrânul continent!

Ne' usotesc câțiva pescăruși. Câteva țipete în
noapte -- prohodul Nordului.

Și-apoi, din nou, liniștea se restabilește în
natură. O geamă de lumină lăznește dinșpe răsărit,
nouri negri și apăsători se dau la o parte,
oceanul, mângaiat de un mănunchi de soare
tomnatec, se potolește definitiv. În pământ
plutirii spre miez de noapte se țese alene, tot
mai alene.

x x x

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

19

O toropeală de câteva ore, și -apoi iată -mă
din nou pe punte.

Șpectacolul s'a schimbat mult de tot de când
am plecat în cabină. Oceanul se frământă, ne-
liniștitor; un vânt de nord care a adus cu
dănsul perdele mari de ceață, începe să-l sculpteze
în văi și vâlcele. Lumina pilei polare a degenerat
într-o semi-obscuritate.

Ehe! dar gluma se agroază. Vasul începe să
salte ca o coajă de nucă. Și vântul se înteteste
din clipă în clipă. Oceanul înghetat de nord
mugește... I-ai auzit cândva gemetele? E
lugubra melodia pe care o cântă în game minore,
atât de minore —

A! lasă-mi cântecul lui propriu acesta
l-a' impresionat --- Eu amose melodia, o știu
pe dinafară. Am mai auzit-o cândva --- Numai
finalul, deslănțuirea adevăratei furtuni polare,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



e altfel. Are accente speciale, sonorități de boltă, cadente de elegie norvegiană. Pescărușii albi ce se complac între două creste de val, apar și dispar cu tipete stridente, ca niște fantome ale vânturilor ce sunt.

Apoi, când din cauza cetii și a furtunii, vaporul nostru, sărmană plăsmuire solidă în acest înfinit de apă începe să urle nebun din două și pe ne de-odată, țarea se'ncheagă la miez-noapte în litere de foc: simfonia Nordului.

... Nu răo parcaștic în interiorul sufletului, repetă: simfonia Nordului. Une destul că urechile o ascultă, daro mai văd și ochii. Iată cât de groasă a fost imaginația Creatorului! Mai mult, întreaga mea ființă o simte: simfonia Nordului!

Ca la un urdău, firea s'a răsvorât împotriva mea, împotriva sufletului meu. Vrea iar să-l





Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

21

cucerescă.

O, dar firea nu știe, sau nu vrea să știe
că eu o să rămân rece, nepăsător. Trămbătarea
ei n-o să mă miste Viata mea trebuie să
înfrunte o altă furtună, de zeci de ori mai
puternică. Oceanul meu sufletește se poate
cungălit ... iar lăptărea mea, mică și
stingheră, acolo unde sunt ELI, nu
știe dacă va mai putea rezista. N-o va'ngliti
oare oceanul sufletește? ~~egzistă rafinat și~~
~~profund?~~

---- Și atunci, n-or fi mai bine, să intru într-un
ultim acord al simfoniei polare? Să ascult
conștient chemarea oceanului înghețat ... ?

-- Și iar râde cineva sarcastic în mine, repetând
la infinit, exasperant, neîncrede: simfonia
Nordului.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

22

12-13 August 1937.

Fragmente

Limtreă mea nu s'a trecut încă . Ea plutește,
sfios, pe acelaș ocean interior . O, și nici n'o să se
mece atât de curând . Cum? Se'nemeta cineva să
o distruge? Iși vântul, nici marea n'o să mai aibă
putere asupra-i de-acu'ncolo. Deslănțue-se uraganele
cele mai puternice... ei nu mai îi e frică. Limtreă
mea a căpătat o siguranță ciudată, o orientare
sigură în besna oceanelor. Câteva faruri, slabe
licări de lumină, i-au arătat drumul ce duce
spre liman. Și limanul e aproape. Une indicat pe
niciuna, din hărțile geografice, nici un marinar
nu l-a atins vreodată, pînă de pămîntean el
n'a văzut încă. Limanul meu e numai și numai
al meu. Îmi aparține. Eu voi fi primul care-l

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

23

voi acostă. E numai o chestiune de timp, ca
lantrea mea să fie în deplină siguranță...

— Mărie. Da, mărie.

În momentul în care Monte Rosa va pluti în
apele Spitzbergului, lângă uscat, în acelaș
moment, sufletul meu își va găsi liniștea pe
care o visează de atâta vreme. Siguranța aceasta
el mi-a dat-o; este-o fibră în el, ce prezice.

Stau la proză; e'n miez de noapte. Și soarele,
izvorul reșeciei și al fericirii pe pământ, rade. Dar nu
ca de obicei; ca un rugman: sarcastic. Mi-a'nțeles
gândul.

Înima îmi e prada unei neliniști neobișnute:
sosirea la liman după o rătăcire atât, atât de
lungă, e un eveniment pentru inima mea. Ea
îngerează amonic. Râurile vechi i s'au re deschis
năvalnic, toate deodată. ... Un eveniment? De ce?

— Fiindcă uscatul ce-o să-l atingă lantrea

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

24

mea interună, are o conformație specială, cu totul
aparte: are golfuri, promontorii, ce nu sunt trecute
pe nici o hartă. Dacă aş trebui să fac eu o hartă
nouă, l-aş plasa acest uezat în apropierea polului
nordic al Nordului, şi l-aş boteza egoism, iar o-
ceanul se-l înconjoară, oceanul infinit, fără
margini, l-aş numi iubire.

x

Câteva stânci născute din ocean reuşesc să ne dea
un punct de orientare în această imensitate. Sunt
însulele Uşilor, mai corect Gărea Insule. Situată
pe $74^{\circ}30'$ lat. nordică, cea mai înaltă stâncă ar fi
Jammbergul (536m.), având de veci, înspre Sud, o
altă culme, Vogelbergul (400m.)

Pescari norvegieni se avântă până aici, ba chiar
şi mai în spe mişcă-uoapte, în sezonurile de pescuit.
Numai acum sunt singuri, şi nici o pânză nu vine
să-ntreacă claritatea orizontului. Dar acolo, pe

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

25

uscat, să nu fie nici o ființă omenească? Te întrebi
fără să vezi, și tot tu ești acela care îți răspunzi
că ființele de pe „Monte Rosa” sunt singurele creații
ce reprezintă genul omenească în acest colț izol
de lume. Știi prea bine că pe bord sunt de-o
150 de persoane, și totuși nu ești mulțumit. Asta nu
e lumea pe care o vezi acum. Ai nevoie de
un indigen: norvegian, lapon sau eschimos.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

26

Spitzberg.

13 August 1937.

După „Inbiss”-ul de dimineață, dau o raită prin Speiserimmet, ca de obicei. Aici, lume multă ca niciodată. A! uite-o și pe neamtoaica.

- Guten Morgen, Fräulein!

- Guten Morgen! How do you do?

O'ntreb ce e cu adunătura asta de oameni din sală.

- E vorba de-o conferință a unui oarecare domn Smidt, mi s'a răspuns că, cu jambetul ce-o caracterizează. Te-ar putea interesa, dacă ai ști bine germana; o să vorbească despre flora și fauna Spitzbergului.

Se altfel, d. Smith m'e s'a făcut mult așteptat. A apărut, binevoitor, pe estradă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

27

reperată orchestrei de salon. Și și-a' început,
de'ndată, prelepera.

În cînda greutatei mele de a-l înțelege,
stau să-l ascult:

Vorbeste clar și apăsător, ca un adevărat
german. Are un fel de a povesti hazliu,
~~cease~~ ține atenția încordată.

Ceea ce rețin - și asta cu greutate - e că n'o să
vedem la Spitzberg, contrar așteptărilor, nici
urși albi, nici balene, nici măcar focuri, decât
întâmplător. Balene - fiindcă sunt pe punctul de
a dispărea din aceste regiuni arctice, urși albi
fiindcă sunt mai înlăuntrul uscatului ce o să-l
atingem, focuri - fiindcă prea s'au obișnuit cu
prezența omului și au învățat să se ferească
de intențiile lui criminale. În schimb: pescă-
rușii, râștile sălbatice, cormorani, o să
ne' năstească jăcurile.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

28

O întâmplare hazlie, singura pe care o desprind
din poliloghia conferențiarului, ridică moralul au-
dientilor:

În 1935 se făcuse o excursie similară alei noastre
cu Resolute, până în Spitzberg. Murel dintre că-
lători, un domn Richter, - un fel de baron de
Münchhausen - spirit aventuros, venise și el la
Spitzberg cu scopul de aventură ga suchă.

Desamăgit de lipsa vremii urs alb care să-i
fi putut înscrie numele în istorie, scrie ur-
matoarea carte poștală prietenului său din Germania:

"În momentul acesta solemni căutăm iți soare, doi
noși albi îngroziți se apropie de mine - binecuvântat,
pe malul mării, o balenă feroasă stă să mă
înghită --- dar nu! Îmi vom termina scrisoarea,
ca să dovedesc că am sânge rece".

Și-a terminat scrisoarea, ba încă atât de
bine că a și reușit să o pue la cutie, vorba vine

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



căci nu era nicidecum o cutie poștală, ci per-
vazul dela fereastră colibei unui biet pescar...
Așa s'a întâmplat că scrisoarea n'a ajuns la
destinație, că a rămas prin meșagurile Spitz-
bergului, ajungând din întâmplare, în mâinile
simpatizantului nostru D. Smith.

Prelegerea o'ncea cu cifre și date asupra
Spitzbergului. Aici îl pot urmări mai ușor, de
aceia o să redau câte ceva din expunere:

Arh. Spitzberg se întinde dela $76^{\circ}28'$ lat. N.
la $80^{\circ}48'$ N., având o suprafață totală de 62.544 km^2 .

É compus din 3 mari grupe de uscaturi:

- a) insula principală, la west, de formă triunghiulară,
- b) la sud-est, individualizate prin Storffjord,
cele 2 insule, Barents și Edge (6500 km^2 .)
- c) grupa culorilor Hinlopen, țara patii cu-
noscută a N.-Estului (16.000 km^2).

Înălțimea mijlocie a țării: $700-1200 \text{ m}$. Pe frontul
vestic, vînturile cei mai înalți sunt:





În estul Ind: Hornsundtind (1430m.)
în W. Isfjordului: Eidsvoll (1454m.)
Regele (1423m.)

Cea mai mare înălțime se află în interior,
muntele Newton (1660m.).

Clima variază mult. Perioadelor de frig de
-24° - -30° le urmează veritabile valuri de
căldură.

Ghetari: Murray & Buchanan

Est: Karl Forland

Storöfjör: Megri.

Spitzbergul a fost cartografiat pentru întâia
oară de către norvegianul Keilhan și de către
savanții francezi depe „Recherche”. Nordenskjöld
exploarează Spitzbergul în 1898.

Descoperit în 1596 de Gemskert, după alții
de Barentz, în același an.

Când d. lui și își termină expediția, în
aplaude unanime ale salii, iar eu cu miss
Margot iesim pe punte, sub un frig de -6°.





nu strigăt de nimire ne scapă la amândoi:

- Spitzberg!

... O dantelă de cristal, născută 'n spuma apelor
oceanului. Acesta-i pământul Nordului: o poveste
din sân de ape.

Acinoace, în bar, toată lumea joacă 'n cărți,
whist, table.

Dar eu sunt fericit; acum ca niciodată. Eu și
miss Sharpot, singura fătășă a fericirii mele.
Vântul rece ne'ngheață și ne'vroșește nasurile
la amândoi, dar noi nu ne vom desliși dela ba-
lustradă pentru nimic în lume.

De fapt, eu nici nu mai sunt pe corabie.
Eu - adevăratul eu - sunt acolo, în mijlocul
zăpezilor și gheturilor eterne! Munții scipesc
ca niște măgele - - Urc pe un munte, niș
scobor într-o prăpastie, simt ghetarul sub mine,
pământul și patria mea adoptivă. Buna mea,





Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

32

patrie --- Vis? nu, realitate... Realitate? nu,
fantasmagorie! oceanul nu are nici o
existență, e o pânză de păianjen, un drum de
raze spre o țară ferecată. Mă primble în
voc dealungul lui, dinșpre uscat pe vapor și
invers. Când jazzul turbat al vasului reu-
sește să mă facă să-l aud, sunt pe bord,
da, desigur --- când însă vântul îi astupă
tam-tanul ce cuprinde ntr'insul și vorba
„civilizație”, mă întorc din nou în țara mea.

Acum sunt în dosul unui munte, în umbră.
E frig rău de tot. He, nu, mi s'a părut. Revin
din nou pe vârf de creastă. aici e cald și bine.
Soarele e singurul lui care aminteste de Sud...
dar zăpada e Nordul — și oceanul dedesubt
e Nordul. Și eu sunt Nordul. M'am con-
topit cu dânsul în armonia aceasta tainică
a singurătății. Mi-am ales un punct,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

33

nu prăvălis de coastă dintr-o mișcă-uoare.
Vapourul nenilos vrea să mă'ndepărteze de el,
dar nu reușește. Eu sunt acolo, mereu. Chiar
atunci când cotește definitiv spre nord,
închizând toate tablourile de pânză acum, printre
stâncă urșuză ce ne deschide intrarea într'un
fjord, eu tot acolo rămân.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

34

Tempelbucht - Adventbucht.

Bazinul de apă în care "Monte Rosa" plutește cu o mai mare "prudență" ca de obicei, reducându-și viteza pe jumătate, are o formă circulară. Tărâmul e jos, stâncos din când în când, ferestrut de vreme și de apă. În genere e acoperit cu zăpadă peste tot; pe alocurea doar se desvelește câte-un petec de pământ, prundis, sau nisip. Zăpada se continuă departe, până'n capătul orizontului, unde se face una cu cerul; o ajută la aceasta și păcla fumurie ce se prăbușește ca un lăptos în depărtare.

Monotonia tabloului - cum le place unora depe vor să-i pică - e întreruptă când de-o rază mai înmărmățată de soare, când de vre-un stol de

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

35

pescăruși sau răstuste sălbatice. Ei, dar nu, lumea aceasta a înaripatelor, ca și în preajma Vogelberg-ului, e foarte cosmopolită... pescarii sau răstustele nu sunt singurii chislași ai regiunilor din stâncă. Mai este și cornoranul, dolofan și înpestrătat ca un locatar sigur de el... apoi în apă sunt licornele, narvalii, meduzele. Pe lângă aceștia mai înnoată o sumedenie de vietuitoare necunoscute, fie păsări aquatice care nu cred să fie înregistrate în anularea vreunui muzeu zoologic, pești sturioni ce se aruncă fără frică din valuri după gaze sau mai zău cu ce lighioane, stele de mare răspândite peste tot cuprinsul.

Monte Rosa le trece în revistă pe toate. Plutește așa de neclăt, că nici nu s'aude cum trece fașii, fașii, apă.

Vietățile din preajmă - ne nu se închieșesc

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

36

de prezenta noastră cât de cât. Ele n'au învățat încă să cunoască răutatea omenească. Doar joale, care știu cât de crud e animalul biped, s'au ascuns în adâncuri.

În golf nu mai e așa de frig cum era adineciori în largul oceanului, drept care, secondata de miss Margot, mi s'au permis îndrăzneala de a mă cățăra la prova, pe botul de fier, destinat ancorii.

Slouri mari de ghiță plutitoare, ne' neorjoră, plescăind în valuri cu un șopot caracteristic, succedându-se din când în când....

- Ce' pici, domnule inspector? Ți place? mă chestionează un român, din graful nostru de 10 câți suntem pe bord. Și râde, râde, de i se lărgește gura până la urechi:-

- De, răspund eu, mi place... dar dimite!

- Să-ți spun franche, m'am plictisit.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

37

Maș, cum întorce îns Vaterland. E frumos și aci,
da' tot por'că e mai bine gu Haus.

Apoi către nemețică-mea:

- Schön !!! Wunderbar! nicht? Schön, sehr
schön !!! Și iar rade, sarcastic, bestial, omul
ăsta. Rade și ea, din politete. În fond, știu că
s'a cam plictisit Dumnezeu de vocabularul a-
cesta prea restrâns al compatriotului X;
format doar din cuvintele de mai sus. Și nu se
gândește să mai „inventeze” ceva nou, al naibii.
„Wunderbar!” „Schön!” sau cu o variantă: „Wun-
derschön” - o sinteză a celorlalte două. Înăcor
de-ar mai schimba accentul câteodată, să mai
varieze nitel impresia -

Și bon și eu o sugestie, ca să nu se plictisească atât:

- De ce nu vă duceți în hall să luați un
ceai sau o cafea -- puteți răci pe-o vreme

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

38

ea asta ---

Reuzesc să-l conving, așa că rămân din nou
cu Fräulein Thargot.

„Monte Rosa” care se ține stric în vecină-
tatea Jönmulhi, ajunge la capătul golfului, apoi
se întoarce înapoi, într-o curbă plină de
dumăritate, urmând malul celălalt.

Ochiul meu e un ochi omenească, de aceea
caută setos, ceva nou, mereu ceva nou. Și deși
e mulțumit pe deplin cu ceea ce vede acum,
vrea să vadă mai departe, să distingă dintr-o
ochire muntii - o, de iar stă în putință - să
se avânte nebunește prin văgăunile celorlalte ascunse ale
uscatalui, sfînxul batjocoritor al nordului. Dar în curând
„Monte Rosa” îl lipsește, ca pe deapănă, și de cealaltă
fapt permis să vadă: două clipe noi tîrziu ea e din nou în
sărutul oceanului, și tot apa cu o repeziciune fulgerătoare,
în zău Nord, urcă în zău Nord.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttl.ro>

The University of Bucharest. 2018



Adventbucht.

Unde e Spitzbergul? A dispărut? Ba nu, e
colo'n zare ceata asta din senin care se lasă
sub forma unor stropi mărunți de apă sărată vea
să împiedice cu tot dinadinsul vederea țărâmului.

O sanavă albă - răpadă și spumă de mare -
formează bordura uscatului, proiectându-l sumbru
în păcla tot mai deasă.

Sunt orele 8 seara. Lă fie ceata singura
vestire a nopții? Da, soarele își urmează nes-
tingherit traiectoria pe boltă, nevoind cu nici
un preț să dispară sub orizont. Apoi cearșaniul
• din infragerie bate orele 9, apoi 10 --- și soarele
e sus, ros de ceată, dar totuși săgalnic în zău-
betu-i dătător de lumină și viață.

Între timp, ne-am apropiat din nou de





coastă, am în golf, care e mai pronunțat ca
primul. E Adventbucht, golful sovietic. Deceț de
data aceasta o să coborâm pe uscat. Regimul e
locuit, fiindcă prezintă structură carboniferă.

Peata de abineori, atât de suspicioasă în
aceste timpuri polare, s'a retras în văgăuni
și prăpăstii de munte.

E frig, dar e bine că nu suflă nici o adiere
de vânt, căci ne-ar lipsi poate de plăcerea unei
descinderi pe uscat.

Ancorăm.

Longyear - City -- Brazil. An lung... O îngră-
mădire de clădiri simple, dispuse de-a lungul unei
creste de deal.

Un debarcablu rudimentar, înzest de
câteva scaunuri și ve-o 3-4 țarasi, ne întâmpină
luntrea cu motor ce ne-a adus la țară. Cățiva
norvegieni spătoși, pescari sau mineri, ne dau





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

41

binete.

Cât de plăcut e câteodată și contactul acesta cu pământul ce-l simt acum sub mine, o dovedește cu prisosință debarcarea noastră temporară pe uscat, după rătăciră pe apele oceanului Arctic.

Solul e stâncos și arid; un pământ amestecat cu varietăți de piatră albă se așterne la picioare.

În dreapta, pe un dâmb, o crescătorie de câini polari: câteva cuști așezate simetric, mure albe și formozii dulăi norvegieni, printre care se mai rătăcesc și câte un groenlandez, Terra Nova, sau alte specii, se bucură de o întreținere admirabilă, în vederea vânătorilor și excursiilor spre Nord.

Construcțiile de lemn ale minerilor sunt tipice locuințe norvegiene, ca și în Tromsø

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



sau Hammerfest.

La ora aceasta din noapte (e ceasul 11) casele sunt aproape pustii, lucrătorii fiind sus, în galeriile cu cărbuni. Aici nu se ține cont de oră sau de zi: se lucrează aproape încontinuu, cu schimburi.

La capătul acestei îngrămădiri de case să nu uităm că Longyear-City ar fi un fel de capitală a Spitzbergului, mare ție mină, toamne muzică de radio ... un concert de muzică orcheastră simfonică, din Berlin.

Este sau nu aceasta o problemă? Da, desigur. Însă e o problemă foarte ciudată fiindcă are atâtea și atâtea soluții. Fiecare o rezolvă în felul lui. Eu, de pildă, o rezolv, făcându-mi sufletul în frânturi mici de tot: unele care să meargă pas la pas cu civilizația noastră murdară, în tactul simfoniei ce ne-o oferă





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

43

radio-ul ; altele care să intre în minele de
cărbuni , la brațul norvegianului ; apoi să
se reîntoarcă împreună cu dansul într' una
din locuințele acestea , ca să asculte prin "radio"
Berlinul sau Londra ; altele care să hălădu-
iască în neștiute prin plămădirea primitivă și
patriarhală a acestor ținuturi polare. Iar într'o
nouă îmbinare a lor , să se pună întrebarea : e
bine așa cum este ?

- E rău , rău de tot , ar fi răspunsul de
data aceasta . El am conștient răspunsul , în fața mi-
funiculare încărcate de cărbuni , ori din minele cu
sutele pe drumuri de sămă , făcând un ego-
not ciudat de bombardieri .

- Spitzberg ?

- Spitzberg .

Trăirea Margot e măgulită de noarea înfăp-
tuiră a civilizației . Ce-i pasă ei de înfricoșă-

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

44

toarea, grozava, apocaliptică desfășurare a tabloului polar! Nu, nu, exagerez. Nu e nimic extraordinar aici. Ce-i în definitiv cu soarele de miez de noapte? Nu e ceva natural, făcut după prescripțiile riguroase ale științelor exacte? Sau oceanul, oceanul polar, nu-l cheamă încă și oceanul Arctic?

Tabloul e măret numai pentru mine. Când urcăm muntele cu zăcămintele carbonifere, Spitzbergul capătă sens. Zăpezile eterne din coamele munților ce se întind rotocol în jos, capătă o albeală tristă care mai amintește vag de viața înșelătoare și dusmănoasă a Sudului, sub ploaia de foc potolit a soarelui de miez de noapte.

Văile se umplu din nou de ceață; fumează încet, tulburător. Cerul - clar ca oglinda - e spectrul eternității și al nemărginirii.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Debesubț, cărbuni negri și mulți.
Iar colo, jos, la poale de nori, marea.
Marea? Nu! Oceanul! Acolo e și "Monte Rosa"
noastră. "Monte - Rosa?" A' nărăzuit să vină
până aici, să se încadreze ca un element indigen
în această sfântă armonie a existenței? Ea
trebuie să dispară imediat. Așa, acum n'oi mai
văd, a ascuns-o în dămb de coastă.
Dar mai dăinuie șomolul turbat al funicularelor.
Degeaba. Și atunci mi șoptește oceanul,
oceanul tainic și atotputernic: acolo departe,
spre nord, mereu spre nord.
x
... La orel 1 noaptea suntem din nou pe
bord. Spre punea două nestingheriți în cabină,
e nevoie să astupăm ferestrele cu paltoane: e
singurul nostru arm de luptă contra luminii
polare.





14 August 1937.

Spre bauchiză.

Un vânt turbat, ametitor, amestecat cu o
furmătă de ploaie. pece ^{vacăie} ~~vacăie~~ prin scheletul de
lemn al corăbiei noastre; vine din spate noi,
din spate Spitzberg. Când ies pe punte, pe la 10
dimineata, mă primește cu hohote de nemân-
găiat, strecurându-se ca o rălușă în spre in-
finitul oceanului. Cîndat, oceanul nu e lăd
agitat aproape de loc. Cîteva falduri albe
resfirate pe ici colo, cîte-o răbufnire păs-
letită de apă sărată pe punte, și atata tot.
Oceanul nu se mai surpune vîntului...

răsturnare în legile de nepătruns ale firii...

În golful Regal (Königsbucht) e liniște
completă, din cauza minutilor răspândite în





semisere de jur-împrejur; chiar ploaia de abiauri
încetează.

"Monte Rosa" oprește. Zănele se pun în funcțiune,
ancora toarnă din încheeturi și se întepenește
în fund de apă. N-o să coboare pe uscat decât
Italienii de pe bord, ca să depeșă o coroană
pentru memoria expediției Nobile din 1926, ple-
cată din chiar porăginele acestea.

Apoi plutirea spre nord reîncepe.

--- Ap' vea să fim vesel, să ur' dădăm prin
voință. Dece e atâta tristete în mine, acum,
când mă aflu în elementul meu? O dezagregare
a sufletului nu chineste: mi-e teamă. Fiecare
colțșor din țara aceasta a ghietii — deal sau
vale, răpă sau castă — mi-i în câte-o parte
din suflet; e o rindată împărțire aceasta.
Și partea care rămâne în mine se necărește
tot mai mult. M-a chemat Nordul?





Am răspuns șeniorii lui: Aici m-am născut, aici
am și mor.

- Nu, n'ai să mori! șopteste cald, înfiorată,
marea. Nu oceanul, marea. Și în acest timp sufletul
mi se îmbogățește din nou, infinit; dar mereu o
revenire a porților lui de altădată: sunt fărâme
noi, pline de viață internă. Printre ele s'a strecurat
și una necunoscută, o străină.

- Cine ești? Nu te cunosc --

Nu-mi răspunde. Dar eu simt cum firicelul ce-o
compune crește mereu, întinucând pe ceilalți
noi veniți. E o nepoftită? N'am cunoscut într'adevăr
niciodată această existență spirituală?

- Magdalena-Bucht! Magdalena! E un vacarm
asurzitor pe puntea de mijloc, și o im-
bulzeală neobișnuită în spre fall-reepsuri.

- Mister Leon! Aussteigen!

- Aussteigen, Fräulein Margot! Aber, welchen Weg?





- Diesen Weg! Aber schneller, bitte!

.... Și mă trage repede de mână la Konders
Tallreep, fiindcă pe aici se face coborârea pe uscat.
Îa înarmat cu un aparat fotografic, miss Heivick
și-i părăsesc ochii de bucurie să a ajuns să fotografieze
ghetarul magdalenic.

- Hei și devii filosof? mă întrebă zădărnă. Ca și
se facă lui bine înțeleasă gesticulează și râde:
so, ein grosser Philosoph? Răspunde eu:

- Wenn hat man nichts zu tun, muss man
philosophieren

Îi face o plăcere deosebită plutirea către tărâ
cu barca, mai ales lângă mal, unde piscașele
lătrâne sunt nevoite să sară între două creste de
val, pe pământ ...

Ajunși și noi pe pământ, o izbucnire
semeată de vântoacă ne primește dușmănos.
Ne ținem de mână și marșăm, pieșis,





spre ghetar, care e'nspre dreapta noastră. În im-
presia să toată lumea de pe vapor a coborât,
populând cu 1500 suflete linba aceasta retrasă
de pământ. E un furnicar adevărat adunătură
astă de simțuri diverse de globe-trotters.

Un amuză în special tinuta marilor
noștri pedanți englezi, care n'au prețuit să debarce
cu joburile tradiționale 'n corp. Eu m'as hargot, și
vântul, ne rădem de ei.

Urgem înainte, pe prundis. Un schelet imens
de balenă; apoi, ceva mai încolo un monument
norvegian, iar alături niște moruște descoperite, cu
oseminte.

În fine, ajungem lângă ghetar, pe niște
blocuri de granit imense.

— O trăsătură, porintă par'că din răunchii
masivului de gheață, ne'cremenește desdată în
măintare. Un bloc formidabil de gheață s'a desprins





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

51

Din icefield s'ă prăvălit în apă.

Trebuie să fim prudenti. Ori, ce înseamnă a fi prudent în țara aceasta? Să -ți măsoari fiecare pas. Miss Margot, mai prezoantă, m'ă readuce lângă debarcadere, de unde putem contempla măreața operă arhitectonică a naturii în desăvârșita ei plenitudine.

Golful Magdalenei e specific arhipelagului norvegian. Ca aspect general, e un amfiteatru: de jur împrejur sunt munți: de ghiță, de zăpadă, sau de rocă veche. În față, e oceanul Arctic, încărcat de sloieni grele, mișcătoare, în-cercuind Monte Rosa.

Lângă noi e un basm de apă de mare, verde, ca un jid lichid, iar alături, pe prundiș, un bonden, înăuntru e un saun și un felinar. La ce-or fi servind? Pe perete stă scris:

Resolute 1935

Milwaukee 1936

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



semne de trecere ale tuturor excursii ale
Hapagului.

Un neamut bătrân își fumează, sceptic, pipa,
scutând orizontul.

Miss Margot se gudură pe lângă el:

- Wie geföhlt es Ihnen?

- Brächtig! Wundervoll! îi răspunde ironic
mustăciosul.

Și Trăuleu încrimenește un surâs admirativ
față de natură - forțat - în colțul gurii.

Soarele, palid, pe fondul ceter al cerului,
zămbește la intimitățile noastre. Ioi ales
atunci când Motorschiff-ul 11, ametit de
valurile monstruoase ale Oceanului, ne
readuce pe Monte-Rosa.





Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

53

- Ende -

Sunt orele 8 când uriașul mecanism modern ce ne poartă, se urcăste din locul lui de ancorare. Soarele e neclintit pe cer:

Mitternachtssonn' auf den Bergen lag,
Blutrot anzuschauen,

Es war nicht Nacht, es war nicht tag,
Es war ein eigen Grauen —

(din Filjofs Sage).

Ca de obicei, stau pe puntea a doua. Din
aci nu locusor al meu propriu ce nu-l împrumut
nimănui, numai trei: Margot, când mă roagă
ca frumos, ca să văd mai bine. Acum sunt
singur; ea e'n sala barului, căci e un bal
măscat astăzi, e ajun de Dumneică.

... Când ieșim în plin ocean, conștiința

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



de geograf se redescoperă în noue : la ce grad de latitudine suntem? Uaș, puter - o spune cu precizie ; totuși e o cifră în jurul paralelei de 80°. Dar noi plutim spre nord, mereu spre nord.

E parcă o obsesi, ideea Nordului. În spre miezul nopții ea capătă un sens definit : o ceață rece și deasă se așterne peste cuprinsuri.

Spitzbergul nu se mai vede ; nu se mai vede nici oceanul , nimic, nimic : Negura a învăluit totul . Treptat , gheața se îngroașă .

Clapotul pânții de comandă vesteste ora 12 din noapte.

Un megafon anunță :

— Grubhija trebuia să o ajungem încă dela orele 23-30 . Ori, n'am atins-o nici acum . timpul e extrem se nefavorabil pentru înaintare . Vânturile din Sud





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

55

au început banchiza în spre Nord. Dacă
n'o atingeau până la orel două, vaporul va
coti în spre Sud, neputând risca în aceste
paragii unde se produce atât de frecvente
naufrazii.

Am cam băgat-o pe mâncă, de când cu
ultimele evenimente: frecvente naufrazii... Într'a-
devăr, e parcă o amenințare indirectă în
tăcerea prefăcută a firii.

— Din când în când, câte-un sloi singuratic,
de ghiță nevăzută se ciocnește furios de babord
și-atunci aud zăpăzirea banchizei care nu mai
poate fi departe.

La orel 1 noaptea, un alt mesaj prin
megafon:

— Achtung. Eins Uhr. Das Eisblock ist un-
gehehen. Wir sind nun auf $80^{\circ}30'7''$ N. Breite.
Temperatur des Wassers: -1° .

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttl.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

56

după ce lăsa-ți, mi spui și eu, tare,
convinsător:
Voll zurück.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



lângă noi, muriborii.

- Miss Margot! Unde-i d. Bradley? sau d. Smith?
s'ntreb pe tonarasa mea de călătorie, care trece
zambitoare, pe lângă mine, în spre salon.

- Joacă oab amândoi --- n'au de lucru. How are you?
Si iată că și ncheșăm o conversație. E chestie
de voință discentia, ca o revuie forțată
depe tăcunuri pustii dar sufletești.

- Ai înbit cântăva, Frăulein?

Răde ciudat, cu nteles:

- N'au avut fericita ocazie...

- Si aici o'as de gând și înbești reobată?

- A, cântă un bărbat prea ideal, care nu
există -- și atunci, știind că nu există în
realitate, dece să mă deranjez cântându-l
în zadar?

- N'ai dreptate, miss Margot. E adevărat, el nu
există decât în concepția d-tale de femeie,





Leon Levitchi — Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

58

n'are o realitate sigură; dar o-ți poți să-ți-l
creezi singură, completând lipsurile unei
ființe quasi-ideale cu ceea ce ai nămi a-
devărată imaginație creatoare.

Zămbeste cochet:

— U, e imposibil; ai trebui să dai cum mult
de la mine, fiindcă l-am conceput prea ideal.

Ce ferisire să-ți găsești tovarăși de nenor-
o-rire Mai ales când auzi, îndată:

— Ce plătiseală și cu ceasta asta! Mă
duc în hall; se dansează. Sta nu oii?

Mă trage de mână, degeaba însă, fiindcă
nu e locul meu acolo. Nici aici, la balustradă,
nu e locul meu... ci acolo, departe, departe,
în prea cernușie a Nordului. Nordul —
unde e Nordul? Ureau să-l văd, să-l simt,
să-l aud.....

El voia auzi: îl cântă orchestra de sală

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



a „Monte Rosei”: früz, Hochzeitstag auf
Froldhaugen.

È früz polar după muzica aceasta.

Cimitiul polar e deschis, îl poate
vizita oricine. Oricine? Nu, numai mine, aici
pe care odată și odată îi va primi în
mormintele lui de apă.

Par'că e o fanfară desacordată, lugubră,
oceanul. Marșurilor militare, de ridicare a
moralului, le urmează valsuri triste, funebre,
fumoase prin lipsă de armonie.

È früz. Plouă: pece, formatie. Din iarnă am
întreat în toamnă. Paralela: 72°. Nu! 89° -
eu sunt lângă Pol. Lângă Polul Nord. Îl
voi atinge? È aproape, știu că e aproape.
Și cheamă mereu, magnetic, neîndurător.
È ca un bec electric aprins într-o noapte
de Maiu, atrăgând toate gazele mari și mici,





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

60

sărmană neștiitoare. Eu sunt asemenea mea
din ele.

Eu? Cui eu? Am pronunțat cuvântul
acesta? Eu? he, niciodată. Am decăzut oare
atât de mult în înălțarea aceasta a mea?

.... și când, la orele douăsprezece din noaptea,
mă îndrept zovăielnic înspre cabina noastră
comună, simt^{cum} vo povară grea, doborâtore,
mă apasă. Gem. He, nu, nu – să nu mă audă
nimic cum am gemut.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

61

specifici timpului, se strecoară în fugă pe mal pentru ca un nou de praful s'o învalue în întregime nikel mai departe.

Și iată că Norvegia își restabilește pe deplin locul ei în imaginația noastră, după peregrinările din țara ghietii.

Când pământul, ospitalier, se deschide măcininos spre a ne primi în golfului lui de apă din fata Harstadului, capitala insulelor Lofoten, se pare că soia țărânelor e mai puternică decât oricând. În auzul glasul care ne cheamă dintr-un și potolit, așa cum e glasul sirenelor mării.

Încorăm. Motorschiffurile ne stau la dispoziție, gata să străbătă cei 200 m. ce ne despart de țară și de localnicii adunați în număr extrem de mare la debarcader.

Sosirea nui vas ca „Monte Ros” e un

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



evaniment pentru Kantabienii. Zăvistele fâlfăie,
mănuile se agită în aer.

Descendera pe uscat e numită de exclamația sinceră a unui amic: Teren solid sub picioare Întă asociu la pace, sepi sunt doar pe o insulă, pe una din sutele de ele, respirate pe mensele întinse ale Atlanticului.

O stradă de asfalt, ce se curcă printre clădiri în stil norvegian, garduri și grădini cu pomi roditori, ne duce în afara orașului, punându-ne față în față cu o pădure de mesteceni ce se desfată tăcut în ploaia de raze a soarelui vârat.

Suntem zece cinci în grupul nostru: eu, nelipsita miss Margot, avoc. Andreescu și o pereche de tineri căsătoriți, germani. Miss Margot ne pune pe gânduri: a îmbrăcat





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

63

pozoni în picioare, crezând că Harstad-ul
e Siberia în persoană... norvegienii o
privesc foarte nemişcați și nedumeriți.
- Femea Nordului, d-le Andreescu, mă
adresez tovarășului de călătorie, când
acesta o cam bagă pe mâinecă din cauza
neînțelegerii, și-mi propune să evadez.

Căpătând informații sigure despre
centrul orașului, ne îndreptăm într'acolo.

Într'un vârf de deal, e grădina pub-
lică; o adevărată capodoperă în felul ei.
Că mă încântă mai mult, mă nădărnicește regu-
laritatea străzilor, poate nici așezarea
numită de unde poți privi în panoramă,
ci florile ce răsar neînnoate, în grupuri,
din iarbă verde. Cât despre culorile
care le înveșmântă atât de poetic, ce-as
putea spune?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

64

Rozul macului de colo meu rozul macului
nostru! Portocaliul măzărishii de lângă
tufa aceea de acini meu portocaliul mă-
zărishii noastre! Verdele tuzurii al ierbi
meu verdele nostru! E verdele norvegiei, ne-
definit, neînțeles. Din el se desprinde nos-
talgia, dragostea de necunoscut, teama
pioasă de eternitate Trăia spus, iubite
cititor, că plantele nu vorbesc! O, ce rân-
tăcioși au fost cei care te-au învățat astfel!
... Cînd în Norvegia, la Harstad, în grădina
depe colina de lângă port, ... în apusul de
soare, trandafirii vorbesc o limbă ce-o poate
înțelege oricine dintre noi, muritori. E un
esperanto universal al tuturor ființelor în-
sufletite și neînsufletite
Cînd discul rozetic al soarelui
se confundă molatec în apele oceanului,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

65

e atata zarvă între plăpândelee floricele
norvegiene! Subiectele lor de discuții nu sunt
ca ale noastre, meschine și murdare. Ele nu
vorbesc niciodată pe seama altuia, nu critică
pe nimeni, nu urăsc pe nimeni. Ele vorbesc
despre armonia din natură, despre Creație,
despre iubirea sfântă și curată ... și ele-și
au marile lor idealuri. Marea șoptește,
colo, departe, vântul, potolit după arșița
din timpul zilei, pribegeste tănuindu-se
dusă printre cugi de ciocși, gangăniile
întărziate forfotesc deavalma zămbind
în amurg..... O, sfântă pacea existenței -
Lofotermul gândurilor mele - rechemă-mă
cât risi des la tine. -

Trăsește alături de mine, iubite cititor,
leapătă-ți pentru moment minicurile zilnice, și,
cucerme, vino și ne rugăm împreună.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Spre Continent.

Ancora a fost ridicată pe la miezul nopții; Monte Rosa și-a îndreptat botul casei înspre Sud, Sud-Est, prin mulțimea de insulețe nesfârșite, golfuri, promontorii și băi, cu destinația Mesok, localitate situată în fundul marelui fiord norvegian Storr.

È chestie de ve-o 150 km. drumul până acolo: ore. Până atunci o să ne ție de urât vechicul Atlantic.

.... Vechicul Atlantic? Dese tocmai acest epitet de vechic? Fiindcă ae o existență mai durabilă decât a noastră, simpli muritori?

Nu: fiindcă e infinit. Oceanul e noțiunea care cuprinde ambii termeni, în sensul spațiului și al timpului.





Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

67

Plutiu estreu de mult, cel mult omile pe ora.
Tăcerea firii e înfricoșătoare, mai înfricoșătoare
decît furtuna cea mai violentă.

... dar tăcerea mea? calmul meu suflătesc?
Dureea mea potolită, ascunsă, prefăcută?

Eu e lângă mine ... Cine, ea? Eu știu,
amintirea femeii iubite. Justificare? Nu, realitate.
E vie, dar palidă, ființa care mă privește
calm, ironic, distonșător.

Și-atunci începe simfonia polară: în
cadente grave, potolite; ca un zărăb greoi, de
plumb, pătrunde 'n neștiința mea: fire, om,
existență, suflă. Toate - dar absolut toate -
notiunile, iau forme concrete. Iar ea stă
lângă mine, impenetrabilă.

- Fantomă! aș vrea s'o strig pe nume. Dar
nu pot. Mi s'a' ncleștat gura, mi-a' ntepenit
corpul.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

68

În mîa aude, dar mîa' ntelege. Încă nu surîs,
apoi încă unul -- apoi se'ndreaptă cu fața ei
de femeie înspre Nord și-l arată cu mîna,
șoptind dulce, dragăstos : acolo.

..... Pluteam, alături, în tăcere, spre zaristea întunecată --
Eu cu povara-mi de simțire, -ea- cu fîcștea ei de fată.
Eram noi, singuri, doar cu marea - și marea se'uretea în spume,
Canta un cântec de iubire, nu cântec trist din altă lume.

Pluteam alături în tăcere, pe cărămia nerfîcșită,
Spre Tara tainicelor vise, o, lumea noastră mult răvîntă.
-- Și vîntul se-avînta năvalnic peste cîmpurile de valuri
Trecîndu-și poteci de spumă spre întunericul din maluri.

Nu-mi rînteau suflarea rece, -nici tînguica lui sîhastră,
Dar îl primeam ca pe-un tovarăș : mergea și el spre Tara noastră
Chiar marea, plină de iubire, și dragăstos ca o soră

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttl.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

69

Ne deschidea mai dăruie drumul, când se izlea, spumos, în prona
să fi fost noapte? gres'ntrebare! aveau pe cer un soare dăruie
Ce-și împărtea cu priosintă surâsm-i palid și fătarnic.
Ici ziua nu putea să fie amurgul straniu, ros de ceturi,
Tantonia scarbădă a nopții din Tara neșnicelor gheturi.

O luptă stranie, de moarte, nu joc cinat de idealuri.
Între lumină și întunec; arbitru? marea cu-a ei valori.
Nu nu! aici se lupta și dăna, lupta și ea pentru-o idee:
Nu'ntrechipa, rare, în senca-i, chemarea blândă de femeie?

Busmanul ei era uscatul, cu demnitatea-i masculină,
Stăpân de veacuri peste marea ce jistăna a-i fi stăpâna...
-- Statornică prin cetezantă, mai aprigă ca nicio dată,
Ea poade'neet, dar roade sigur, femeia în mare'ntrechipată.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

70

Împresurii ei era useatul ce-l distingeau în furi, departe,
Și marea se-avântă în valuri, cu-o sete vitregă de moarte.
Răzărâtoare, var femei, prin uri acunse de milerii,
Avea și glasul Clytemnestei, și ochi negri ai Elenii ---

Avea și-un pob netrebnic, vântul, emne crescute în albe spume
Obiznuit să asculte marea când îl trimite ea prin lume,
Sau o' o desmișcă în ceasuri grele, cu mângâierea lui turbată,
Luptându-se alături de dansa cu stăncă în glie încheșată.

De partea cui era dreptatea în lupta dintre elemente,
Și cine-avea înfrântărea, concept, idei, sau sentimente?
Arbitru timpul? o, năci timpul nu avea timp să hotărască,
Căci se lupta și el cu spațiul și firea noastră pământescă.

Uoi am fi vut ca să-l reținem, să stea în loc așadar o clipă,
Să ne răzărâsească om și fire --- dar el sbara marea în prupă,
Și ne uina tot înainte vaporul rătăcit pe valuri,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttl.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

71

Esti multumit? Nu, o știu prea bine. Ar trebui să te duc peste tot, să nu las să-ți scape nimic din ceea ce ți-ar putea atâta curiozitatea de femeie.

Ți-am zis, cititorule. Nu VREAU să fac, / Duzmanul meu cu suflet închis.

Vino singur să vezi. Înscris-te la societatea cutoare de turism, umple-ți bugetele de dolari americani, dichisește-te ca un touring-club-man desăvârșit, imbarcă-te pe steamerul cutoare, și vino singur acolo unde nu ai, poate, dreptul să vii. Știi că n'ai dreptul? Locul tău e în salon, în mijlocul plevei, brat la brat cu les précieuses ridicules – fustă lungă, miște surtă (sau reduse amănunțite.)

De altfel, poți să încerci; și atunci

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

72

vom vedea. Auzi cum pârde natura de
tine, odată cu mine? Ai doi dușmani,
cititorule! Și unde ți's prietenii? Uscatul
și moarea?

... dar râsul acela macabru, râsul
trist și plângător ce te'nghețită pârș la
oase și se covește în atmosfera cetoasă
ca o ploaie de toamnă? Aceasta e pre-
venirea celui de-al treilea dușman al
Xău, e râsul duhului Nordului.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



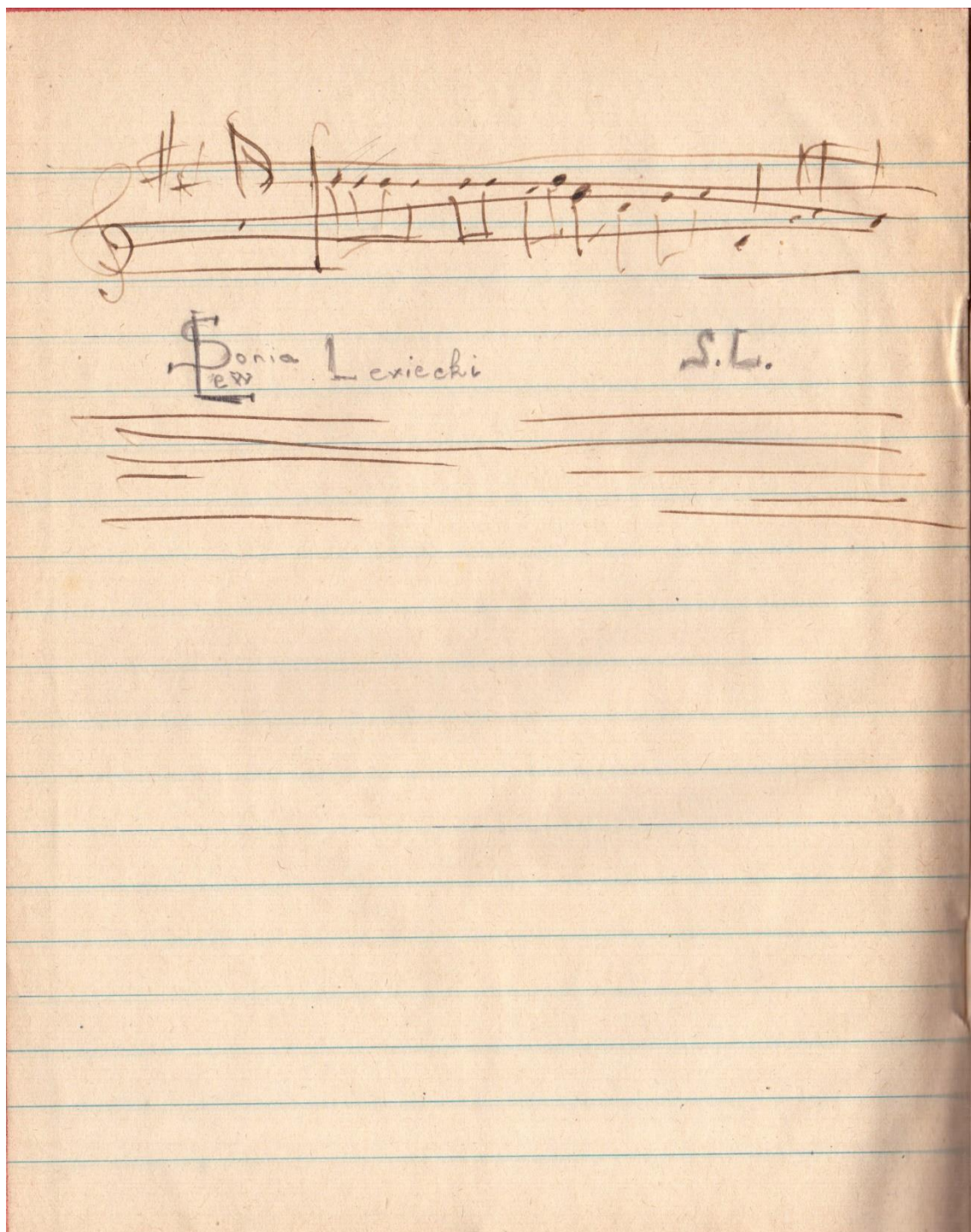
Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

73



CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



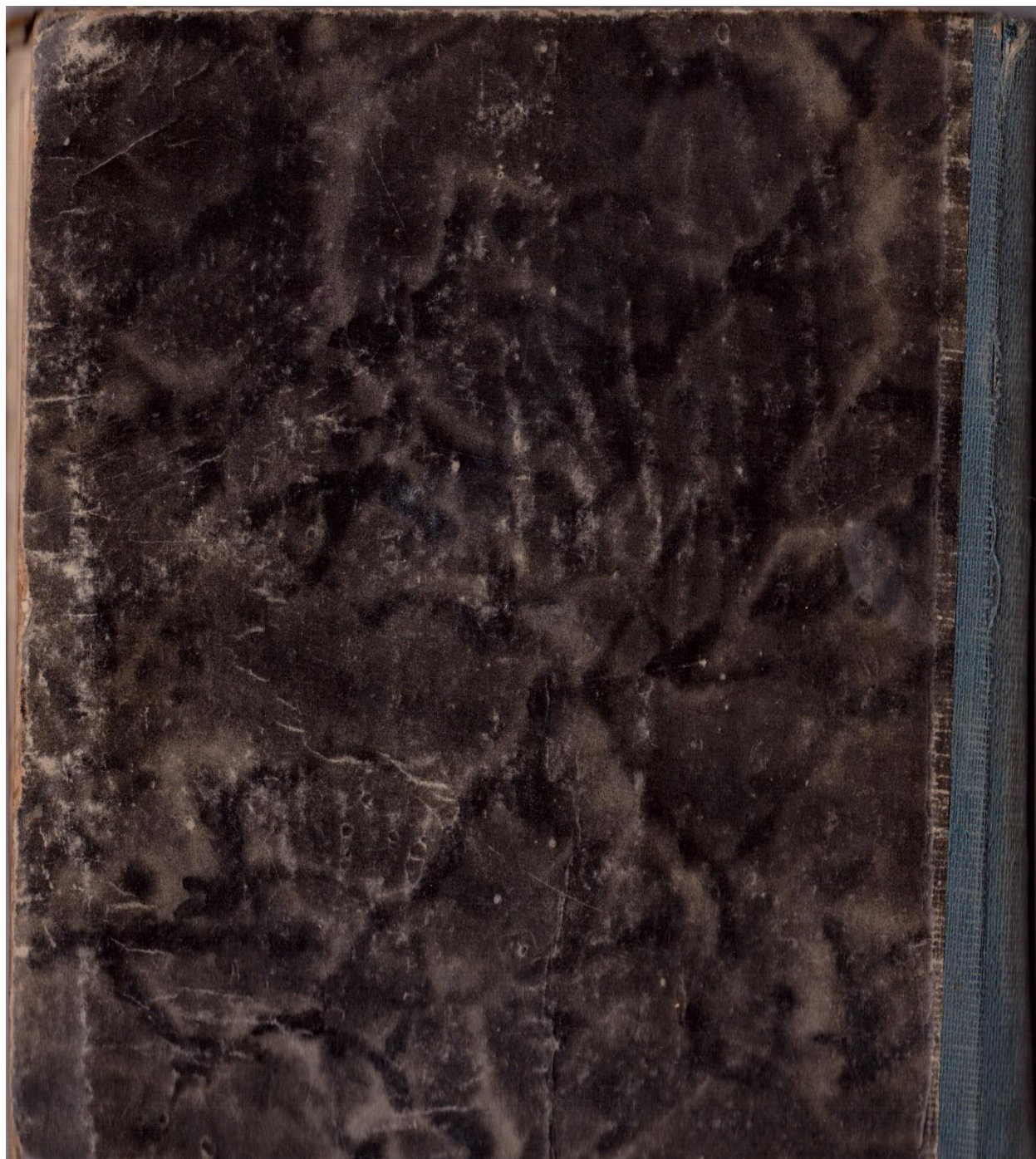
Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

74



CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018



Leon Levitchi – Archive.

4.

Chemarea Nordului

1937

75



Contemporary Literature Press

Bucharest University

The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest



A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Thirty Volumes

Totalling 31,802 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake*
line-numbered, at

<http://editura.mttlc.ro/>,

<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>



Holograph list
of the
40 languages
used by James
Joyce
in writing
*Finnegans
Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu



CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS



<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018